ОКТЯБРЬ 8
1939 во
№ 141 (2004)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

Школьнӧй комсомольскӧй организацияяслӧн боевӧй могъяс

ВЛКСМ ЦК-лӧн IX пленум обсуждайтіс комсомольскӧй уджын важнейшӧй, общегосударственнӧй тӧдчанлуна вопросъяс. IX пленумлӧн решениеяс топыда йитчӧмаӧсь миян партиялӧн тайӧ кадся основнӧй да актуальнӧй могъяскӧд да кутӧны цель мобилизуйтны унамиллиона комсомол тайӧ могъяссӧ успешнӧя олӧмӧ пӧртӧм вылӧ. „...Став комсомольскӧй удж,—висьталіс Жданов ёрт ВКП(б)-лӧн XVIII съезд вылын,—должен лоны крутӧя бергӧдӧма комсомолецъяссӧ активнӧй государственнӧй да партийнӧй деятельностьӧ подготовитӧм вылӧ, комсомоллӧн сійӧ важнейшӧй мог олӧмӧ пӧртӧм вылӧ, кодӧ йитсьӧма партиялы отсасьысьлӧн сійӧ ролькӧд“.

Комсомольскӧй организацияяслы колӧ ёнмӧдны тыш школаын отличнӧй велӧдчӧм вӧсна, бур дисциплина сувтӧдӧм вӧсна, коммунистическӧй воспитание делӧ сувтӧдӧм вӧсна. Тайӧ эм абу школьнӧй работникъяслӧн, учительяслӧн сӧмын делӧ. Тайӧ эм партиялӧн, советскӧй правительстволӧн делӧ. Тайӧ делӧ вӧсна долженӧсь и тышкасьны школьнӧй комсомольскӧй организацияяс.

Выльгорт средней школаса школьнӧй комсомольскӧй организация збыль вылӧ тышкасьӧ тайӧ государственнӧй могъяс олӧмӧ пӧртӧм вӧсна. Тайӧ организацияса комсомолецъяс велӧдчӧмын асланыс личнӧй примернас кыскӧны отличнӧя велӧдчӧмӧ и мукӧд велӧдчысьяссӧ. Саня да Лида Худяеваяс—комсомолкаяс. Колян велӧдчан воын найӧ велӧдчисны сӧмын "отлично" да "хорошо" вылӧ. Найӧ бура кӧсйысисны велӧдчыны и тавo. Тайӧ организацияса комсомолецъяс котыртӧны челядьлысь культурнӧй шойччӧм. Найӧ и активнӧй общественникъяс. Уджлысь пример мукӧд учительяслы петкӧдлӧны комсомолец-учительяс. Сідзи, учительница-комсомолка Пургина ёрт уджалӧ бура. Сылӧн предмет кузя колян во эз вӧв ни ӧти неуспевающӧй.

Но миян республикаса школьнӧй комсомольскӧй организацияяс дзоньнас уджалӧны омӧля на. Та йылысь красноречивӧя висьталӧны колян велӧдчан вося итогъяс.

Школаясысь абу на бырӧдӧма второгодничество. Республика пасьта лои 5 сюрс саяс второгодник, кодi составляйтӧ велӧдчысьяс дінӧ ёна ыджыд прӧчент. Шогмытӧма уджаліс Усть-цильма средней школаса комсомольскӧй организация. Тайӧ школаса 4-ӧд классъясын 92 велӧдчысь пӧвсысь колис мӧд во вылӧ 57 морт, либӧ 62 прӧчент! Шогмытӧма уджаліс и Уса средней школаса организация, кӧні 7-ӧд классын 42 велӧдчысь пӧвсысь вуджис мӧд классӧ сӧмын 17, либӧ 40 прӧчент. Татшӧм фактъясыс миян республикаын уна.

Школалӧн могъяс зэв почетнӧйӧсь да гырысьӧсь. Школалӧн могъяс йылысь зэв яркӧя да полнӧя охарактеризуйтіс Калинин ёрт: „Велӧдчыны отлично да хорошо вылӧ,—гижліс сійӧ челядьлы,—советскӧй челядьлӧн эм медся главнӧй патриотическӧй делӧ“. Школьнӧй комсомольскӧй организацияяс долженӧсь став вынъяс веськӧдны советскӧй школалӧн тайӧ основнӧй могсӧ олӧмӧ пӧртӧм вылӧ. Нуны пӧщадатӧм тыш второгодничество чужтысь помкаяскӧд. Комсомолецъяс обязанӧсь возглавитны тыш отличнӧй успеваемость вӧсна, дисциплина да организованность вӧсна. Котыртны велӧдчысьяслысь социалистическӧй ордйысьӧм.

Учитель—школаын центральнӧй фигура. Та вӧсна сылысь авторитет кыпӧдӧм, сылы уджын отсӧг сетӧм,—школьнӧй комсомольскӧй организацияяслӧн обязанность.

Пионерскӧй отрядъясын котыртӧма уна челядьӧс. Накӧд долженӧсь уджавны комсомолецъяс. Кӧть и жаль, но талунӧдз миян республикаса уна отрядын вожатӧйяс абуӧсь на. Райкомольяс да ӧткымын комсомольскӧй организацияяс вожатӧйяссӧ подбирайтӧм дорӧ относитчӧны вывті беспечнӧя.

Школьнӧй комсомольскӧй организацияяс долженӧсь чорыда займитчыны ассьыныс радъяс содтӧмӧн. Этша лыда организация оз вермы лоны тыр веськӧдлысьӧн. Содтыны Ленинскӧй комсомоллысь радъяс медся бур велӧдчысьяс щӧт весьтӧ—быд организациялӧн первейшӧй мог.

Оні, школаын начальнӧй да допризывнӧй подготовка пыртӧмкӧд йитӧдын, комсомолецъяслӧн роль кыпалӧ нӧшта ёна. Школьнӧй комсомольскӧй организацияяс долженӧсь лоны военнӧй обучениеын душаӧн. Быд комсомолец обязан лоны военнӧй предмет велӧдӧмын отличникӧн.

Школьнӧй комсомольскӧй организацияяслысь веськӧдлӧм райкомольяс долженӧсь бурмӧдны. Интересуйтчыны организация уджӧн, олӧмӧн, велӧдчысь-комсомолецъяс запросъясӧн, сетны колана отсӧг да поддержка.

Советско-латвийскӧй сёрнитчӧмъяс йылысь коммюнике

Беседаын, кодi имеитіс места взаимопомощь йылысь латвийско-советскӧй Пакт кырымалӧмкӧд йитӧдын СССР СНК-са Председатель, Иностраннӧй Делӧяс кузя Народнӧй Комиссар В. М. Молотов ёрт да Латвияса Иностраннӧй Делӧяс кузя Министр г-н В. Мунтерс костын, И. В. Сталин ёрт да Латвийскӧй Посланник г-н Ф. Коциньш присутствуйтігӧн, кыкнан сторонаыс установитісны асьсыныс единогласнӧй мнение сы йылысь, мый взаимопомощь йылысь Пакт успешнӧя олӧмӧ нуӧдан интересъясын колана фактор

ӧн являйтчӧ взаимнӧй доверие, кодi установитчис кыкнан государство костын существуйтысь дружественнӧй взаимоотношениеяс развивайтчӧмлӧн уна вояс чӧжӧн.

Взаимопомощь йылысь Пактлӧн подулӧ мирнӧй договорлысь да ненападение йылысь договорлысь незыблемӧй положениеяс пуктӧмӧн, кыкнан сторонаыс выльысь подтверждайтӧны кыкнан государстволысь сувереннӧй правояс кывшутӧг признайтӧм сылӧн пытшкӧсса делӧясӧ невмешательство принципъясын. Уна вося опыт вылын убедитчӧмӧн, мый кыкнан страна государственнӧй системаяслӧн торъялӧм оз являйтчы препятствиеӧн накостын плодотворнӧй сотрудничество вылӧ, кыкнан сторонаыс заявитіс, мый выль обстоятельствоясын, кодъясӧс лӧсьӧдӧма взаимопомощь йылысь пактӧн, сійӧ пыр кутас руководствуйтчыны мӧд сторонаылӧн государственнӧй, социальнӧй да экономическӧй структура дінӧ уважениеӧн, татшӧм ногӧн найӧ народъяс костын мирнӧй добрососедскӧй сотрудничество ёнмӧдӧмӧн.

ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяс Сӧветса Председатель да Иностраннӧй Делӧяс кузя Народнӧй Комиссар В. М. Молотов ёрт ордын Латвияса Иностраннӧй Делӧяс кузя Министр г. Мунтерс честь кузя ӧбед

Тавося октябрь 5 лунӧ ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяс Сӧветса Председатель да Иностраннӧй Делӧяс кузя Народнӧй Комиссар В. М. Молотов ёрт сетіс ӧбед Латвияса Иностраннӧй Делӧяс кузя Министр г-н Мунтерс честь кузя.

Ӧбед вылын присутствуйтісны Министрӧс сопровождайтысьяс Латвияса Иностраннӧй Делӧяс кузя министерстволӧн международнӧй договоръяс кузя Департаментса директор г. А. Кампе, Латвияса чрезвычайнӧй посланник да полномоченнӧй министр г. Коциньш, первой секретарь г. Альбертс, Военнӧй атташе г. Залитис. Индӧм йӧзсьыс кындзи присутствуйтісны И. В. Сталин, К. Е. Ворошилов, А. И. Микоян, А. А. Жданов, А. Ф. Горкин, В. П. Пронин, В. П. Потемкин, В. Г. Деканозов, С. А. Лозовский, И. С. Зотов, В. Я. Терентьев, Р. П. Хмельницкий, С. П. Козырев, А. А. Соболев, В. Н. Барков, А. П. Васюков, Б. Г. Понтинов ёртъяс.

Ӧбед дырйи В. М. Молотов ёрт да г. Мунтерс вежласисны приветственнӧй речьясӧн. Ӧбед муніс пӧсь да дружественнӧй атмосфераын.

Мӧд магнитогорскӧй плотина

МАГНИТОГОРСК, 5. (ТАСС). Помалӧма мӧд плотина стрӧитӧм, кодӧс вӧчӧма Урал ю вылын, Магнитогорск бердын. Плотина, кодӧс лӧсьӧдӧма снабдитны завод, сдайтӧма эксплоатацияӧ. Водохранилищелӧн общӧй площадь, кодӧс образуйтӧма кыкнан плотинанас, составляйтӧ 34 квад. километр.

Выль плотина оснаститӧма совершеннӧ автоматизированнӧй оборудованиеӧн. Ва затворъяс да мукӧд механизмъяс, кодъяс вермӧны кынмыны, снабдитӧмаӧсь электрообогревательясӧн. Строительстволӧн дон—35 миллион шайт.

ЗАПАДНӦЙ УКРАИНАЛӦН ДА ЗАПАДНӦЙ БЕЛОРУССИЯЛӦН ИСТОРИЧЕСКӦЙ ТУЙ

Западнӧй Украина да Западнӧй Белоруссия древней кадсянь пырлісны Киевскӧй государство составӧ. Феодальнӧй раздробленность заводитчӧмсянь Киевскӧй Русь киссис уна торъя княжествояс вылӧ, кодъяс лыдын вӧлі Галицкӧй да Волынскӧй (будущӧй Западнӧй Украина), да сідз жӧ Полоцкӧй да Турово-Пинскӧй княжествояс. Бӧрас и найӧ, асланыс ӧчередын, торйӧдчисны торъя феодальнӧй княжествояс вылӧ, кодъясысь торъя тӧдчанаджыкӧн вӧлі Минскӧй княжество. Полоцкӧй княжествоысь колонистъяс заселяйтісны Неманлысь да сылӧн шуйга притокъяслысь йывъяс (Черная Русь). Западнӧй Буглӧн да Средней Неманлӧн бассейн вӧлі колонизуйтӧма Турово-Пинскӧй да Минскӧй княжествоясысь да частичнӧя Волыньысь петысьясӧн.

Киевскӧй Русьлӧн политическӧй распад вылӧ видзӧдтӧг, торъя княжествояс костын поддерживайтсисны политическӧй да культурнӧй йитӧдъяс, кодъяс бырисны сӧмын 1238 во бӧрын, кор Северо-Восточнӧй Русь вӧлі босьтӧма татаро-монголъясӧн. Тайӧ кадсяньыс рытыв-лунся (Киевскӧй, Волынскӧй, Галицкӧй) да рытыв-войся (Полоцкӧй, Турово-Пинскӧй, Смоленскӧй) роч княжествояс вӧлі орӧдӧма Северо-Восточнӧй Русьысь. Польскӧй панъяс нӧшта XI нэм заводитчӧмсянь кӧсйысисны босьтны Галицкӧй княжество, но польскӧй захватчикъясӧн став попыткаясыс помасисны неудачаӧн. Роман Волынскӧй дырйи (1198—1205) Галицкӧй княжество ӧтувтчис Волынскӧйкӧд. 13 нэм помын торйӧдчис Волынскӧй княжество. Галицкӧй княжествоын Роман Волынскӧйлӧн род помасьӧмӧн (1320) Польша, Венгрия да Литва, кодъяс тайӧ кад кежлас лӧсьӧдісны феодальнӧй княжество Улыс Неман вылын, пырисны тышӧ Галицко-Волынскӧй княжество вӧсна. Победительницаӧн тайӧ тышысь петіс Польша. 1387 воын Галицкӧй княжество вӧлі оккупируйтӧма польскӧй войскаӧн. Та кындзи Польшалы лоины волынскӧй каръяс Белз да Холм. Став кольӧм Волыньшыс шедіс Литвалы.

Том Литовскӧй княжестволы удайтчис подчинитны аслыс и мукӧд роч княжествояс (белорусскӧй да украинскӧй), сы вӧсна, мый найӧ, феодальнӧ торйӧдчӧм да политически слабмӧм, эз вӧвны вынаӧсь водзсасьны литовскӧй агрессиялы, сійӧн-ӧ ёнджыка, мый на вылын пыр ӧшаліс татарскӧй завоеваниелӧн угроза.

Литвалы подчинитчӧмӧн, белорусскӧй да украинскӧй феодалъяс видзисны и асьыныс феодальнӧй правояс. Белорусскӧй княжествояс: Полоцкӧй, Витебскӧй да Смоленскӧй, да сідз жӧ украинскӧй княжествояс: Киевскӧй, Волынскӧй, видзисны и Литва власть улын пасьыд самоуправление, сэккор Западнӧй Белоруссияса княжествояс: Турово-Пинскӧй да Минскӧй, ёна топыдджыка йитчисны Литвакӧд да вӧлі лишитӧма феодальнӧй самоуправлениеысь.

Польскӧй шляхта, Галицкӧй княжество босьтӧмӧн, пӧртіс сійӧс аслас колонияӧ. Шляхта мырддяліс муяс, местнӧй бояралысь да крестьянстволысь сійӧс босьталӧмӧн, обезземелийтіс крестьянаӧс да бырӧдаліс сиктса община, мырддяліс крестьяналысь видзъяс, выгонъяс да вӧръяс. Католическӧй вичко кӧсйысис заставитны населениеӧс ассьыныс вера вежны католическӧй вылӧ. Но народ ёна враждебнӧя отнеситчис поработительяс дінӧ, видзис ассьыс вера да ассьыс роч культура.

1569 воын люблинскӧй сейм вылын Ливонскӧй война дырйи литовскӧй феодальнӧй знать заключайтіс уния (союз) польскӧй панъяскӧд, мый серти Литва да Польша лӧсьӧдісны ӧти государство „Речь Посполитая" ним улын. Тайӧ акт вынӧн украинскӧй муяс—Киевщина, Волынь, Подолия—да Белоруссиялӧн юкӧн—Подляшье—мунісны Польша дінӧ. Белоруссиялӧн мукӧд юкӧныс кольсис Литва сайын.

Польша да Литва XVI нэмын вӧліны сю основнӧй поставщикъясӧн европейскӧй рынок вылын. Польскӧй панъяс гырысь доходъяс бӧрся вӧтлысьӧмӧн крайностьӧдз напрягайтісны крепостнӧй удж Галичинаын. Му вӧлі истощитӧма да оз вӧлі сет панъяслы колана налы уна сельскохозяйственнӧй прӧдуктъяс. Уна сю получитӧмла шляхтичъяслы колӧ вӧлі выль озыр черноземнӧй муяс.

Польскӧй да литовскӧй панъяс эз ограничитчыны сӧмын сійӧн, мый медся жестокӧя эксплоатируйтісны крестьянаӧс. Найӧ ӧтикадӧ кутісны нуӧдны найӧс ополячивайтан политика. Сідз кыдз крестьянство относитчис ёна враждебнӧя восьса католическӧй агрессия дінӧ, то польско-католическӧй клика кутіс гӧтӧвитны церковнӧй уния (папа власть улын православнӧй вичкоӧс католическӧйкӧд ӧтувтӧм) лӧсьӧдӧм. Православнӧй духовнӧй феодалъяс—епископъяс мунісны польско-католическӧй агрессиялы воча сенаторскӧй местаяс да ассьыныс народ предайтӧм вӧсна католическӧй епископъяскӧд правояс уровняйтӧмын получитӧм надеждаын.

1596 воын церковнӧй собор вылын Брест карын церковнӧй уния официальнӧя вӧлі оформитӧма. Король Сигизмунд III босьтіс унияӧс аслас покровительство улӧ. Православнӧй вичко вӧлі йӧзӧдӧма вне закона.

Польско-католическӧй агрессиялӧн белорусскӧй да украинскӧй народнӧй массаясӧс униясӧ примитны заставитны став попыткаяс вылӧ видзӧдтӧг, найӧ отнеситчисны сы дінӧ враждебнӧя, унияын феодально-крепостническӧй нартитӧмлысь разновидность аддзӧмӧн. Народ колис вернӧйӧн предокъяс вералы да видзис ассьыс народность, ассьыс культура, ассьыс кыв. Польско-католическӧй агрессоръяс босьтісны неудача, но век жӧ найӧ эз кӧсйыны признайтны асьныс побежденнӧйясӧн.

Западнӧй Украина да Западнӧй Белоруссия примитісны активнӧй участие украинскӧй народъяслӧн панскӧй Польшаса гнётысь освободительнӧй тышын. Народ индіс Хмельницкийлы, кӧні корсьны отсӧг польскӧй панъяслы паныд. Уна сикас колебаниеяс да шатаниеяс бӧрын Хмельницкий босьтіс Москвакӧд соглашение вылӧ курс. Таын сылӧн великӧй историческӧй заслуга. 1654 вося январь 8 лунӧ Переяславль карын тайӧ соглашениеӧс вӧлі оформитӧма. Украинскӧй народ ӧтувтчис братскӧй роч народкӧд да тайӧн спаситіс гибельысь ассьыс национальнӧй культурасӧ.

Ясновельможнӧй Речь Посполитая вӧлі экономически да политически сідз орӧдӧма, мый водзӧ сійӧ эз нин вермы вылысь ёнмыны да исковтіс второстепеннӧй европейскӧй держава уровень вылӧ, кодкӧд этша коді лыддысьліс.

Украинаӧс подданствоӧ примитӧмӧн, Москва заводитіс Речь Посполитаякӧд тыш, сідз кыдз бӧръяыс военнӧй отношениеын эз на вӧв дзикӧдз жугӧдӧма да, Правобережнӧй Украина да Галичина вылӧ наступление водзӧ нуӧдӧмӧн, восстанавливайтіс водзза феодально-крепостническӧй порадокъяс.

Московскӧй войска ӧдйӧ босьтісны став Белоруссиясӧ. Усины Смоленск, Витебск, Полоцк, Минск, Вильно, Гродно. Белорусскӧй народ восторгӧн встречайтіс московскӧй войска, наын панскӧй нартитӧмысь мездысьӧсӧ аддзӧмӧн. Московскӧй военнӧй командованиелы эз удайтчы закрепитны ас бӧрсаыс завоюйтӧм Белоруссиясӧ. Московскӧй военнӧй вынъяс вӧліны тырмымӧн истощитчӧмаӧсь Украина вӧсна дыр нюжалана тышын. Сэтшӧм жӧ положениеын вӧлі и Польша. Кыкнаныс пырисны сёрнитчӧмӧ, да 1667 воын Андрусов сиктын вӧлі заключитӧма перемирие, код серти Украина вӧлі юкӧма Москва да Польша костын. Москва сайын коліс Левобережнӧй, а Польша сайын—Правобережнӧй Украина.

Правобережьеса помещикъяс воисны бӧр асланыс имениеясӧ да заводитісны восстанавливайтны ассьыныс крепостнӧй овмӧс, эксплоатациялысь важ феодально-крепостническӧй формаяс применяйтӧмӧн. Украинскӧй народ, коді эз кӧсйы вылысь подчинитчыны произволлы да насилиелы, панскӧй нартитӧм вылӧ вочакылӧн кыпӧдаліс восстаниеяс, кодъясӧс панъяс пӧдтывлісны звер сямӧн. Аслас размеръяс серти торъя тӧдчанаӧн вӧлі 1768 вося восстание. Сійӧн вӧлі охватитӧма Киевщина, Подоль, Волынь. Сылӧн юӧртӧмыс чувствуйтсис Галичинаын да Белоруссияын.

Панъяс, кодъяс вӧліны дасьӧсь предайтны рӧдинасӧ, сӧмын эськӧн медым видзны крепостнӧй право да асланыс крестьянаӧс феодально-крепостническӧй эксплоатациялысь позянлун, шыӧдчисны Екатерина II дінӧ отсӧг йылысь корӧмӧн.

Екатерина II аслас войскаӧн пӧдтіс крестьянскӧй восстание. Озлобленнӧй панъяс дикӧя расправитчисны восстаниеса участникъяскӧд. Лоис польскӧй образец серти „пасификация" (умиротворение).

Крестьянство вылӧ опоратӧг, „аграрнӧй революциятӧг" Польшалӧн независимость эз вермы лоны сохранитчӧмаӧн. Сылӧн соседъяс—Россия, Пруссия да Австрия, экономическӧя ёнджыкӧсь да политическӧя организованнӧйджыкӧсь, юкисны Речь Посполитаяӧс. Коймӧдысь юкӧм бӧрын (1795 во) сійӧ дугӧдіс ассьыс политическӧй существованиесӧ.

Западнӧй Украиналӧн да Западнӧй Белоруссиялӧн Россия власть улӧ, а Галичиналӧн Австрия дінӧ вуджӧмӧн крепостнӧй крестьянстволӧн положение эз вежсьы. Колис феодально-крепостническӧй нартитӧм, колис польскӧй землевладение. Царизмлы паныд тышын польскӧй панъяс эз ӧтчыд кӧсйывны кыскыны асланыс дорӧ крестьянаӧс, но бӧръяясыс колины равнодушнӧйӧн заманчивӧй кӧсйӧмъяс дінӧ. 1812 воын белорусскӧй крестьяна нӧйтісны французскӧй войска да роч народкӧд ӧтлаын сетісны враглы гырысь воштӧмъяс. 1830—1831 воясӧ найӧ кольліны спокойнӧйӧн да равнодушнӧйӧн польскӧй шляхталӧн царизмкӧд тышын. 1863 воын ӧчереднӧй восстание дырйи белоруссъяс ассьыныс кучкӧмъяссӧ веськӧдӧны эксплоататоръяс—панъяс вылӧ. Эз ӧтчыд белорусскӧй да украинскӧй народъяс кыпӧдчывны асланыс классовӧй врагъяс—помещикъяслы паныд. Но крестьянскӧй тыш помассьыліс неудачаӧн. Сійӧ эз вермы помасны успешнӧя, сійӧн мый „крестьянскӧй восстаниеяс вермасны вайӧдны успехӧ сӧмын сійӧ случайын, найӧ сочетайтсьӧны кӧ рабочӧй восстаниекӧд, да рабочӧйяс веськӧдлӧны кӧ крестьянскӧй восстаниеӧн. Сӧмын комбинированнӧй восстание, рабочӧй класс юрнуӧдӧм улын вермас вайӧдны цель дінӧ" (Сталин).

Сӧмын Великӧй Октябрьскӧй социалистическӧй революция вайис роч, украинскӧй да белорусскӧй народнӧй массаяслы помещикъяс да капиталистъяс нартитӧмысь мездлун.

Мировӧй война бӧрын англо-французскӧй империалистъяс панскӧй Польшаӧс вӧчисны кыдзи форпост том Сӧветскӧй республикалы паныд. Польскӧй панъяс Антантасянь непосредственнӧй отсӧг дырйи котыртісны том Сӧветскӧй республика вылӧ поход. Но Краснӧй Армия панъясӧс вӧтліс сӧветскӧй му вылысь.

Белоруссия да Украина вылӧ польскӧй натиск сопровождайтсис лунвылын Врангельлӧн наступлениеӧн. Тайӧ условиеясыс Западнӧй Белоруссия да Западнӧй Украина колисны захватчикъяс киясын. Ригаын СССР-кӧд сёрнитчӧмъяс дырйи польскӧй делегация торжественнӧя кӧсйысис белорусскӧй да украинскӧй народъяслы национальнӧй да культурнӧй развитиелысь позянлун.

Став тайӧ кӧсйысьӧмъясыс лоины ылӧдӧмӧн. Польскӧй панъяс власть улын украинскӧй да белорусскӧй крестьянстволӧн положение быд воӧн кутіс лоны сьӧкыдджыкӧн да сьӧкыдджыкӧн.

Западнӧй Украинаса да Западнӧй Белоруссияса народъясӧс вӧлі лишитӧма собственнӧй школа имеитны позянлунысь. Польскӧй министръясысь ӧти, кӧть эськӧн частнӧй белорусскӧй школаяс восьтӧм йылысь корӧм вылӧ вочакылӧн, висьталіс „белоруссъяс абуӧсь, а эмӧсь ӧтнаныс полякъяс" да мый „коляс, вермас лоны, 20—30 во, и Белоруссия территория вылын оз коль ни ӧти белорусс, а ставныс кутасны сёрнитны польскӧй ног". Полякъяс мырдӧн заставляйтісны белорусскӧй челядьӧс ветлыны польскӧй школаясӧ, но белоруссъяс-родительяс век жӧ ассьыныс челядьӧс сэтчӧ эз лэдзлывлыны.

Белорусскӧй да украинскӧй сиктъясын царитіс сэтшӧм корысялӧм, мый сов да спички вӧліны недоступнӧйӧн населениелы. Крестьянскӧй восстаниеяс являйтчисны измученнӧй белорусскӧй да украинскӧй народнӧй массаяслӧн польскӧй панъяс нартитӧм улысь орӧдчыны отчаяннӧй попыткаясӧн. Но панъяс биӧн да мечӧн расправляйтчисны восставшӧй крестьянаяскӧд.

Естественнӧ, мый панскӧй нартитӧм улын ойзысь украинскӧй да белорусскӧй народнӧй массаяс надеждаӧн видзӧдісны асывылӧ, вынйӧра Сӧветскӧй Союзлань, виччысисны сысянь поддержка да отсӧг. Украинскӧй да белорусскӧй народъясӧс панскӧй неволяысь великӧй мездӧм совершитчис.

В. Пичета.
СССР-са Наукаяс академияса шлен-корреспондент.

Олӧмыс пуӧ ключӧн

ТАРНОПОЛЬ, 3. (ТАСС). Карын производственнӧй да общественнӧй олӧм кутіс пуны ключӧн. Заводитісны уджавны мельничаяс, колбаснӧй завод да табачнӧй фабрика. Лӧсьӧдсьӧ лэдзны сахарнӧй завод. Перебойястӧг уджалӧны электростанция да водопровод.

Карын эм 21 школа. Ставыс заводитчисны занятиеяс. 10 школаын велӧдӧны нин украинскӧй кыв вылын. Тарнопольын, кӧні унджыкыс украинскӧй население, панъяс ыджыдалігӧн став государственнӧй школаясын велӧдлісны польскӧй кыв вылын. Украинец-учительяс 300 морт дорысь унджыкӧн эз вермыны получитны педагогическӧй удж. Унаӧн на пӧвсысь уджалісны стӧрӧжъясӧн, дворникъясӧн, босьтчылісны сапожнӧй ремеслӧӧ. Некымын лун чӧжӧн временнӧй управление учет улӧ босьтіс 600 учительӧс.

Учительяслӧн вӧлі карса конференция. Сійӧ примитіс решение лӧсьӧдны учительяслы украинскӧй народлӧн польскӧй шляхтакӧд тышлысь история велӧдӧм кузя курсъяс.

Воссис поликлиника. Сэні уджалӧ 10 врач. Уджалысь йӧз ыджыд нимкодьлунӧн тӧдмалісны, мый медицинскӧй отсӧг ӧні кутас сетсьыны донбосьтӧг.

Бӧрья лунъясӧ тӧдчымӧн содіс сельскохозяйственнӧй продуктаяс вайӧм. Збоя тӧргуйтӧны магазинъяс. Восьтӧма 13 кафе, ресторанъяс, столовӧйяс.

Вӧчӧма выль радиоузел. Временнӧй управление здание дінын установитӧм громкоговоритель дорӧ чукӧртчӧ уна йӧз. Ыджыд вниманиеӧн найӧ кывзӧны Москвасянь радиопередачаяс.

Куим кинотеатрын торъя ыджыд успехӧн демонстрируйтсьӧны сӧветскӧй кинофильмъяс „Ленин в Октябре", „Чапаев" да мукӧд. Ыджыд популярностьӧн пользуйтчӧны Киевскӧй театрса артистъяслӧн выступлениеяс.

Кар благоустраивайтчӧ. Тыртӧма окопъяс, кодъясӧс вӧлі кодйӧма уличаяс вылын. Мостовӧйяс быдлун киськавсьӧны.

Тарнопольын мунӧны уджалысь йӧзлӧн собраниеяс да митингъяс. Октябрь 2 лунӧ вӧлі нывбабаяслӧн карса собрание, кытчӧ волісны 1.200 морт. Пригласитӧма вӧлі матігӧгӧр сиктъясса крестьянкаясӧс. Ыджыд вниманиеӧн найӧ кывзісны Сӧветскӧй Союзын нывбабаяслӧн шуда олӧм йылысь доклад. Собрание вылын учительница Кордубова ёрт сьӧлӧмсьыс висьталіс речь. Сійӧ став сьӧлӧмсяныс благодаритіс сӧветскӧй народӧс да Сталин ёртӧс Западнӧй Украинаса уджалысь йӧзӧс польскӧй панъяс нартитӧм улысь мездӧмысь.

Вӧвлӧм тарнопольскӧй воеводствоса уездъясын мунӧны крестьянскӧй комитетъяслӧн совещаниеяс. Скала карын совещание вылӧ локтісны крестьянскӧй комитетъясса 60 председатель да 40 шлен. Найӧ обсуждайтісны вопросъяс: помещичьей му йылысь, школаяс удж йылысь да ломтасӧн найӧс обеспечитӧм йылысь, медицинскӧй участокъяс котыртӧм йылысь, свекла керӧм да чукӧртӧм йылысь. Совещание вывса участникъяс сувтӧдісны вопрос вӧръяс видзӧм йылысь.

Вӧвлӧм тарнопольскӧй воеводствоса 6 уездын заводитісны петны печатнӧй газетъяс. Сиктъясын восьтӧма нин некымын медицинскӧй пункт.

Армияӧ мунӧны знатнӧй йӧз

Чернутьев вӧрпунктса (Удора район) знатнӧй стахановецъяс Андрей Патраков да Михаил Афанасьев таво мунӧны Краснӧй Армия радъясӧ.

Кольӧм сезонын Андрей Патраков пӧрӧдчӧм кузя тыртіс 106 норма. Кылӧдчӧмын Патраков ёрт пыр вӧлі лунся нормаяс тыртӧ 250-300 прӧчент вылӧ.

Стахановскӧя уджаліс Михаил Афанасьев. Сійӧ быд лун нормаяссӧ вӧлі тыртӧ 200-250 прӧчент вылӧ.

Стахановскӧя уджалӧмысь кыкнансӧ наградитӧма Сӧветскӧй правительствоӧн. Найӧ новлӧны „Лесной промышленностьса почетнӧй работниклысь" ним.

Призывнӧй комиссияын найӧ висьталісны: — „Ми дасьӧсь сетны став вынъяс да тӧдӧмлунъяс рӧдина дорйӧм вылӧ. Ми ассьыным шуда олӧмнымӧс кутам дорйыны мед бӧръя вир войтӧдз".

В. Артемьев.

20 организацияын нуӧдӧма химическӧй ордйысьӧмъяс

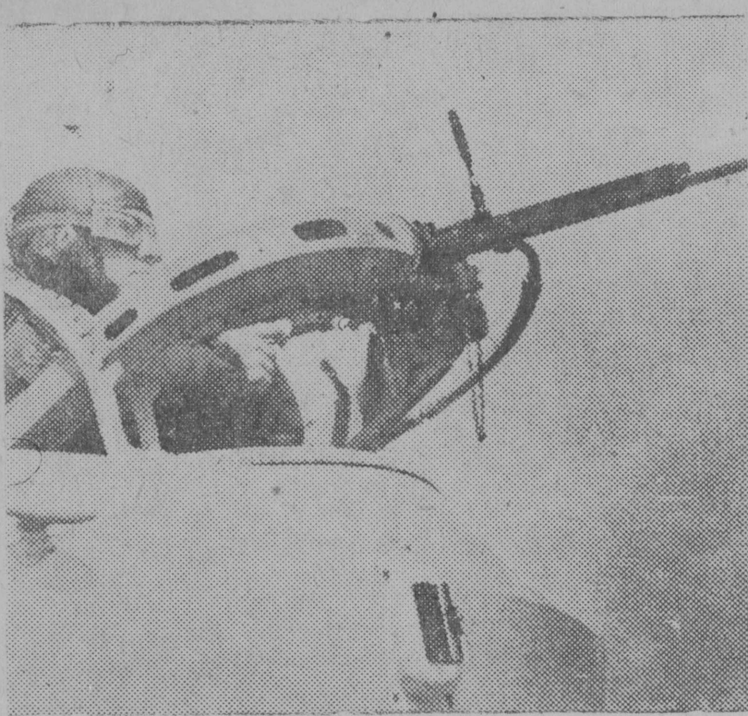
Сыктывкарын сентябрь 20 лунсянь нуӧдсьӧ Осоавиахимлӧн VI химическӧй ордйысьӧмъяс, кодӧс сиӧма социалистическӧй революциялы XXII во тырӧм честь кузя. Талун кежлӧ примитӧма 20 коллективлысь ӧти норматив кузя зачетъяс. Тайӧ коллективъясас ордйысьӧмъясын участвуйтісны 1.500 саяс морт.

Бур результатъяс петкӧдлісны фельдшерско-акушерскӧй школаса, Наркомюстса да Прокуратураса коллективъяс, налӧн абу вӧчӧма ни ӧти штрафнӧй очко.

Ордйысьӧмъяс омӧля котыртӧма Горкомхозса да Жилуправлениеса коллективъясын, найӧ первой нормативын вӧчисны 37 штрафнӧй очко.

Сідз жӧ, колӧ висьтавны, мый Стройтрестса, Обвоенкоматса, Наркомздравса да НКВД Управлениеса коллективъясын ӧнӧдз на оз мун химическӧй ордйысьӧмъяс кежлӧ лӧсьӧдчӧм.

Попов.

Морскӧй авиацияса Н-скӧй частьысь штурман-комсомолец И. И. Павлюков ёрт пулемет дорын.

(Фотохроника ТАСС).

Школьнӧй комсомольскӧй организацияын собрание

Сентябрь 2 лунӧ Сыктывкарса 1-ой номера школаын комсомольскӧй организациялӧн вӧлі ВЛКСМ ЦК IX пленумлысь решениеяс обсуждайтӧм кузя собрание.

ВЛКСМ ЦК IX пленумлысь решениеяс кузя доклад вӧчис комитетса секретарь И. И. Липин ёрт.

Комсомолецъяс ыджыд кыпыдлунӧн обсуждайтісны ВЛКСМ ЦК IX пленумлысь шуӧмъяс.

Комсомолка — 10-ӧд классын велӧдчысь Хлюпина висьталӧ, мый кӧть велӧдчӧм сӧмын на заводитчис, но ӧткымын велӧдчысьяслӧн эмӧсь нин некымын „плохо" отметкаяс. Ыджыд яндзим, мый „плохояс" получитісны и комсомолецъяс. Со Седьяковлӧн некымын „плохо" отметка. 9 „в" класса комсомолецъяс пӧвсын сідз жӧ эмӧсь „плохо" отметкаяс. Сідз жӧ омӧль на школаын и дисциплина.

— Ӧні миян водзын сулалӧны гырысь могъяс, — висьталіс И. Попова. — Комсомольскӧй организация должен заводитны овны школа олӧмӧн, колӧ паськӧдны чорыд тыш второгодничествокӧд, неуспеваемостькӧд.

Паськӧдны Великӧй Октябрскӧй революциялы XXII во тырӧмлы сиӧм велӧдчӧм вӧсна социалистическӧй ордйысьӧм.

Комсомольскӧй организация должен интересуйтчыны комсомолецъяс, велӧдчысьяс олӧмӧн. Комсомольскӧй организация должен бурджыка веськӧдлыны и пионерскӧй уджӧн. 10-ӧд классысь комсомолка Криммельӧс индӧма вожатӧйӧн, но сійӧ уджӧ эз на босьтчыв.

Собрание вылын сідз жӧ выступайтісны Г. Попова, В. И. Блузман, Криммель, Седьяков да мукӧдъяс.

Комсомолецъяс ӧтсӧгласӧн примитісны И. Криммельлысь предложение медсестраяслысь кружок котыртӧм йылысь. Сідз жӧ комсомолецъяс кӧсйысисны примитны активнӧй участие местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кежлӧ лӧсьӧдчӧмын.

Октябрьскӧй Революциялӧн праздник кежлӧ гӧтӧвитчӧм нуӧдӧм вылӧ индӧма Криммельӧс, Савинаӧс да Таракановӧс.

Тайӧ жӧ собрание вылын примитӧма 14 велӧдчысьӧс комсомолӧ. На пӧвсын велӧдчысь-отличникъяс А. Попова, В. Соловьева да мукӧд.

Попова.

Организация уджалӧ омӧля

„ВЛКСМ эм партиялӧн активнӧй помощник став государственнӧй да хозяйственнӧй строительствоын. Комсомольскӧй организацияяс долженыӧсь лоны делӧ вылын партийнӧй директиваяс социалистическӧй строительстволӧн став юкӧнъясын олӧмӧ активнӧя нуӧдысьясӧн; торйӧн нин сэні, кӧні абуӧсь партийнӧй организацияяс". (ВКП(б)-лӧн Устав). Являйтчӧны ӧ Типӧ сиктса „Победа" колхозса комсомолецъяс партийнӧй директиваяс колхозын активнӧя олӧмӧ пӧртысьясӧн, партиялӧн помощникъясӧн? Колӧ шуны, оз. Найӧ организацияын куим комсомолец, секретарыс — Габов Семен. Комсомольскӧй организацияын некутшӧм удж оз нуӧдсьы.

Ӧні став страна лӧсьӧдчӧ ыджыд политическӧй важность мероприятие нуӧдіг кежлӧ — уджалысь йӧз депутатъяслӧн местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кежлӧ. Уна сӧ агитаторъяс разъяснитӧны бӧрйысьысьяслы местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъясйылысь Положение. А Типӧсиктса комсомолецъяс бокынӧсь тайӧ делӧсьыс. Ни ӧти комсомолец оз нуӧд некутшӧм агитационнӧй удж.

Типӧсиктса комсомолецъяслы колӧ чорыда займитчыны комсомольскӧй удж бурмӧдӧмӧн. Пыдіа тӧдмасьны ВЛКСМ ЦК IX пленумлӧн решениеясӧн да босьтчыны сійӧс олӧмӧ пӧртӧмӧ.

Размыслов.

Шойнаты район.

Агитаторъяс босьтчисны уджӧ

Ыбса колхозникъяс да колхозницаяс успешнӧя нуӧдісны СССР, РСФСР да Коми АССР-са Верховнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс. Коми АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс дырйи Ыб сиктсӧвет пасьта участвуйтісны бӧрйысьӧмъясын населениелӧн лыдысь 99,7 прӧчент.

Успешнӧя мунӧ ӧні Ыб сиктсӧвет пасьта и уджалысь йӧз депутатъяслӧн местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кежлӧ лӧсьӧдчӧм. Активнӧя тайӧ уджас кутчысисны Ыбса комсомольскӧй организация, партийнӧй организация да сиктсӧвет.

Агитаторъяслӧн уджавны выделитӧма 84 мортӧс. Найӧ пӧвсын уна комсомолецъяс. Бура уджалӧны агитаторъяс Бобков, В. Муравьев, С. Ляшев, А. Воронцова, И. Костарев да мукӧд ёртъяс. Тайӧ агитаторъясыс ветлӧны квартираяс кузя да разъяснитӧны бӧрйысьӧмъяс йылысь Положение, международнӧй положение йылысь вопросъяс.

Межадорын оз велӧдчыны

„ВКП(б) история краткӧй курслӧн" свет вылӧ петӧм комсомольскӧй актив пӧвсын кыпӧдіс интерес революционнӧй теория велӧдӧм дінӧ. Комсомолецъяс, томйӧз, сӧветскӧй интеллигенция ыджыд энтузиазмӧн босьтчисны ВКП(б)-лысь славнӧй история велӧдӧмӧ.

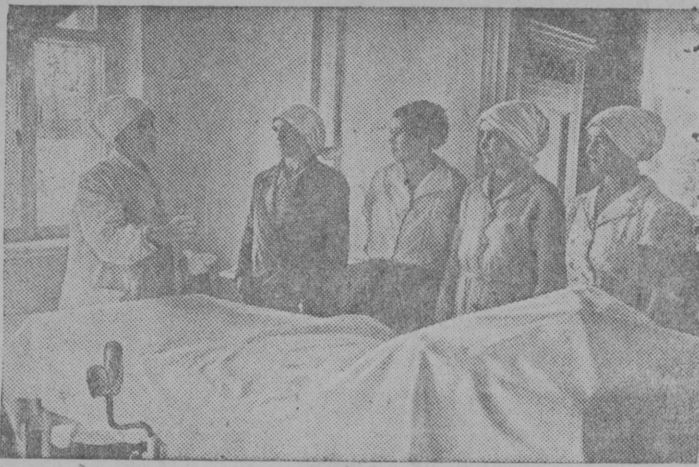
Межадорын (Сыктыв р-н) эм вель уна комсомолец да томйӧз. Но на пӧвсысь унаӧн революционнӧй теориянӧн овладевайтӧмӧ эз на весиг босьтчывны. Комсомолецъяс Ф. Остапов, Габов да мукӧдъяс оз велӧдчыны, налӧн весиг абу „ВКП(б) историялӧн краткӧй курс" учебник.

Партиялысь история изучайтысьяслы ыджыд отсӧг сетӧны теоретическӧй конференцияяс. Межадорын вӧлі нуӧдӧма кык теоретическӧй конференция, ӧтисӧ мартын, мӧдсӧ сентябрын. Медбӧръя конференция вылын участвуйтіс 11 морт (кодъяс пӧвсысь куимыс мунісны бӧр).

Колӧ пасйыны сійӧс, мый тайӧ конференциясӧ вӧлі гӧтӧвитӧма некытчӧ шогмытӧма. Парторг Елина ёрт мӧдӧдаліс йӧзлы извещение 3 час лунын, мый 6 час рытын лоӧ теоретическӧй конференция. Дерт унаӧн эз и тӧдлыны да эз вермыны волыны конференция вылӧ.

Межадорса комсомолецъяс-активистъяс асланыс личнӧй примернас должен ӧсь привитны вкус став комсомолецъяслы, колхознӧй томйӧзлы да интеллигенциялы марксизм-ленинизмӧн овладейтӧм вылӧ. Теоретическӧй конференцияяс гӧтӧвитны колӧ тщательнӧ, медым сійӧ сетіс партиялысь история самостоятельнӧя изучайтысьяслы колана отсӧг.

Н. Турубанов.

СНИМОК ВЫЛЫН: Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка. „Новое в деревне" разделса колхознӧй родильнӧй домын.

УКРАИНСКӦЙ ДА БЕЛОРУССКӦЙ ФРОНТЪЯССЯНЬ

Мужество да отвага

Туй муніс тшӧкыд вӧр пыр. Красноармеец Волков ӧтлаын младшей лейтенант Башкировкӧд нуисны военнӧй боеприпасъяс передовӧй линияяс вылӧ.

Машина пыр ёнджыка да ёнджыка набирайтіс ӧд. Младшей лейтенант Башкиров зоркӧя видзӧдіс бокъясӧ, а юрсьыс петав мӧвп: „Абу ӧ кӧні противниклӧн засада?" Сылӧн мӧвпыс збыльмис.

— Сувтӧдны машина,— ньӧжйӧ шуис Башкиров аслас водительлы.

— Мыйын делӧыс?—юаліс водитель Волков.

— Миян водзын, 15 метр сайын, эм засадаын противник. Миян мог— ловъяясӧн пленӧ не сетчыны, противникӧс кӧть мый ло, а колӧ бырӧдны.

Сэтшӧм решение вӧлі примитӧма Башкировӧн.

Мужественнӧй командир Башкиров, эз шӧйӧ вош, кутӧртіс машина кабинаысь, киясас грознӧй оружие кутӧмӧн, ёна горӧдіс ӧтикадӧ лыйӧмӧн:

— Сувт! Кияс вылӧ!

Противниклӧн салдатъяс шӧйӧ вошины да паникаӧн ӧти бӧрся мӧд заводитісны шыблавны оружие да кыпӧдавны вылӧ киясныс.

Сідз Краснӧй Армияса кык героическӧй боец босьтісны пленӧ противниклысь 13 мортӧс да мырддисны налысь 9 винтовка да патронъяслысь ыджыд лыд.

И. Корчин.

„Боевое знамя" № 4, сентябрь 24 лун. Вильно.

ПОС ВОССТАНОВИТӦМА

Гылалӧны зэрлӧн гырысь войтъяс. Кӧдзыд. Боецъяс пӧртчысьӧны да пырӧны ваӧ сувтӧдлыны „быкъяс". Немтор оз вермы кутны краснӧй воинӧс. И со талун, кор частьса командир Хомяков ёрт сетіс приказ восстановитны польскӧй армияса некымын офицеръясӧн жугӧдӧм пос, красноармеецъяс сӧмын налы свойственнӧй порывӧн заводитчисны уджӧ.

Быд водзын сулаліс вопрос: вермас-ӧ посӧ жугӧдӧм сувтӧдны Краснӧй Армияса частьяслысь водзӧ мунӧм? Дерт, оз: сідз решитісны саперъяс.

Берег вылын заводитчис удж. Со боецъяс-плотникъяс нажимайтӧны медым панйыны пильщикъяс ӧс. Крепильщикъяс нӧйтӧны фермаяс, ордйысьӧмын победительясӧн петны зільӧмӧн. А дзик пос бердас, сылӧн „быкъяс" да ледорезъяс костын, подразделение стрӧйтӧ временнӧй пос. Удж мӧдіс нӧшта ӧдйӧнджык, кор удж места вылӧ воисны матыс сиктса 50 олысь да вайӧдісны сӧраныс 17 подвода.

Некымын час мысти пос вӧлі восстановитӧма. Саперъяс да местнӧй олысьяс обеспечитісны Вильно кар бердӧ миян войскалысь продвижение.

М. Арк.

„Боевое знамя", сентябрь 22 лун. Западнӧй Белоруссия.

Красноармеец босьтіс польскӧй обоз

Красноармеец Дух муніс туй кузя аслас частьӧ. Тӧдлытӧг вӧрысь тыдовтчис бӧрыньтчысь польскӧй обоз. Водзас тыдовтчисны кӧкъямыс салдат.

Боец водіс туй бердса кустъясӧ. Кор обоз воис сы весьтӧ, Дух ёрт вοсьтіс би да, аслас укрытиеысь чеччыштӧмӧн, горӧдіс:

— **Кияс вылӧ!**

Салдатъяс подчинитчисны. Дух командуйтіс „Кругом!" да обезоружитіс салдатъясӧ. Водзӧ сійӧ чукӧртіс оружие бӧрья повозка вылӧ, а пленнӧйяслы атака прикажитіс пуксьыны водзаяс вылӧ.

Обозсӧ да пленнӧйясӧс вӧлі вайӧдӧма частьӧ.

К. З.

Украинскӧй фронт.

ТАСС-лӧн опровержение

Лондонскӧй газетъяс „Дейли геральд" да „Дейли мейль", американскӧй газет „Нью-Йорк таймс" вылӧ ыстысьӧмӧн, юӧртӧны китайскӧй провинция Синьцзян граница дорын сӧветскӧй войска быттькӧ чукӧртӧм йылысь да найӧс Синьцзян провинцияӧ пыртӧм йылысь. ТАСС уполномочитӧма заявитны, мый тайӧ юӧртӧмыс злостнӧй вымысел, кодӧс лэдзӧма ходӧ кутшӧмкӧ провокационнӧй цельяс вылӧ.

Германскӧй армияса верховнӧй командованиелӧн юӧртӧм

БЕРЛИН, 5. (ТАСС). Германскӧй информационнӧй бюро передайтӧ германскӧй армияса верховнӧй командованиелысь татшӧм сводка: „Асыввыв фронт вылын Висласянь асыввылын муніс водзӧ тӧрыт противниклӧн войска колясъясысь местность весалӧм заводитӧм. Рытыввыв фронт вылын пасйысьӧ артиллериялӧн да разведывательнӧй самолётъяслӧн неыджыд активность".

Рытыввыв фронт вылын

НЬЮ-ЙОРК, 5. (ТАСС). Полуофициальнӧй кругъясын индӧны, мый Франция господствуйтӧ 6 германскӧй промышленнӧй центръясӧн: Боргцабернӧн, Пирмасенсӧн, Цвейбрюккенӧн, Саарбрюккенӧн, Саарлунӧн да Морцигӧн.

Торговӧй судноясвӧйтӧм

СТОКГОЛЬМ, 5. (ТАСС). Шведскӧй морскӧй управлениелӧн арталӧм серти, война первой тӧлысьӧ вӧйтӧма торговӧй судноя с 250 сюрс тонна общӧй водоизмещениеӧн; на пӧвсысь 150 сюрс—английскӧй, 40 сюрс тонна—германскӧй, 8 сюрс тонна саяс шведскӧй да 40 сюрс тонна саяс мукӧд странаясса суднояс.

Швейцарскӧй граница вылын

НЬЮ-ЙОРК, 5. (ТАСС). Кыдзи юӧртӧ Цюрихысь Юнайтед пресс агентство, швейцарскӧй армияын дугӧдӧма став отпускъяс. Базель, Шаффгаузен да Форарльберг костса границаяс бердын германскӧй войскаяслӧн концентрируйтчӧмкӧд йитӧдын швейцарскӧй граница вылын вӧчсьӧны укреплениеяс.

Рытыввыв фронт вылын

НЬЮ-ЙОРК, 5. (ТАСС). Ассошиейтед Пресс агентстволӧн корреспондент 9 мукӧд иностраннӧй корреспондентъяскӧд ӧтвыв воліс Мажино линияӧ. Корреспондент кывъяс серти, рытыввыв фронт вылын царитӧ относительнӧй затишье. Французскӧй войска осторожнӧя да методичнӧя нуӧны германскӧй частьяс вылӧ личкӧм. Тайӧ помкаяс вӧсна, индӧ корреспондент, эмӧсь сӧмын неыджыд воштӧмъяс. Кыдзи юӧртӧ „Нью-Йорк Таймс" газетлӧн агентство, официальнӧй лыддьӧмъяс серти, войналӧн первой тӧлысьӧ рытыввыв фронт вылын вӧлі виӧма да ранитӧма 3.000 гӧгӧр германскӧй салдатӧс. Французскӧй войскаяслӧн воштӧмъяс неуна ичӧтджыкӧсь.

Германскӧй рейхстаг чукӧртӧм

БЕРЛИН, 5. (ТАСС). Газетъяс йӧзӧдӧны татшӧм официальнӧй юӧртӧм: „Аски, сентябрь 6 лунӧ, 12 час лунын чукӧртсьӧ рейхстаг германскӧй правительстволысь декларация кывзӧм могысь".

„Тан" газет германскӧй наступление лоны позянлун йылысь

БРЮССЕЛЬ, 5. (ТАСС). Французскӧй газет „Тан" октябрь 4 лунся номерын разбирайтӧ вопрос немецъяслӧн рытыввыв фронт вылын паськыд атака предпримитны техническӧй позянлун йылысь да, торйӧн, используйтны авто-бронечастьяс. Газет гижӧ: „Оз позь тӧдмавны кутшӧмось ӧнія кадӧ враглӧн высшӧй командованиелӧн намерениеяс, но позьӧ шуны, мый германскӧй войскалӧн ӧнія расположение страналӧн пытшкӧсса юкӧнӧдз паськыда эшелонируйтӧма. Тайӧ наступлениеыс, вермас лоны, лоас ӧттшӧтш миян асыввыв границаяслӧн став линиялӧн".

СССР да Эстония костын ратификационнӧй грамотаясӧн вежласьӧм

ТАЛЛИН, 4. (ТАСС). Октябрь 4 лунӧ Эстонияса иностраннӧй делӧяс кузя министерствоын иностраннӧй делӧяс кузя министр г-н. К. Сельтер да Сӧветскӧй Союзса представитель Бочкарев ёрт вежласисны СССР да Эстония костын взаимопомощь йылысь пакт ратифицируйтӧм кузя грамотаясӧн. Ратификационнӧй грамотаясӧн вежласян кадсянь, пактлӧн 6-ӧд статьякӧд лӧсялӧмӧн, СССР да Эстония костын взаимопомощь йылысь пакт пырис вынӧ.

Китайын военнӧй действиеяс

ЦЕНТРАЛЬНӦЙ КИТАЙЫН

Центральнӧй фронт вылын 4 японскӧй дивизия, воднӧй, шоссейнӧй да железнодорожнӧй магистральяс используйтӧмӧн, зільӧны матыстчыны Чанша дорӧ. Медся чорыд ударъяс китайскӧй частьяс вӧчӧны японскӧй флангъяслы.

Октябрь 2 лунӧ Лундань станция дорын матын Шанхай-Нанкинскӧй кӧрттуй вылын китайскӧй партизанъяс взорвитісны японскӧй товарнӧй поезд. „Шунь Бао" газет пасйӧ, мый бӧрья 3 вежон чӧжӧн вӧлі взорвитӧма тайӧ туй вылын 3 японскӧй поезд.

ЛУНВЫВ КИТАЙЫН

Китайскӧй юӧртӧмъяс серти, октябрь 4 лунӧ китайскӧй войска босьтісны Шеньчунь кар (Гонконгсянь войвылын). Японскӧй войска, 100 мортӧс виӧмӧн кольӧмӧн, вешйисны асыв-лунвыв направлениеын.

Гуандунскӧй армияса штаблӧн коммюникеын индысьӧ, мый военнӧй объектъяс бомбардируйтан случайын, кодӧс вӧчӧма китайскӧй авиациян сентябрь 29 лунӧ Кантон окрестностьясын, помӧдз бырӧдӧма газолинлысь кык склад да 10 сайӧ японскӧй самолёт. Бомбардировка дырйи вӧлі виӧма 50 японскӧй салдатӧс.

* * *

Войвыв Китайын положение йылысь сведениеяс абуӧсь.

Веськӧдӧм

Сентябрь 6 лунся миян „Коми комсомолец" газетын лои вӧчӧма досаднӧй опечатка. „СССР да Латвийскӧй Республика костын взаимопомощь йылысь Пакт" статьяын VI статьяысь квайтӧд строкаын колӧ лыддьыны „...срок кольтӧдз вoводзжык". Водзза статьяас колӧ лыддьыны „...СССР-ын Латвийскӧй Республикаса посланник г. Коциньш".

Отв. ред. вежысь С. А. ПОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты „Коми комсомолец". Телефон: 5—01.

Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на один мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3149. Типография Наркомместпрома Коми АССР.